

**PROGRAM REALIZACJI
DORADZTWA ZAWODOWEGO
W TECHNIKUM NR 11
IM. PIOTRA WYSOCKIEGO
W WARSZAWIE
w roku szkolnym 2024/2025**

*"Jeśli nie możesz robić rzeczy wielkich, rób
małe rzeczy w wielki sposób."*

NAPOLEON HILL

Warszawa 2024r.

I Podstawa prawna:

Program został opracowany na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego oraz w oparciu o Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego Zespołu Szkół im. Piotra Wysockiego w Warszawie.

II Cele programu:

Cele związane z kształtowaniem postaw i zachowań:

1. rozwój umiejętności poznawania własnych zasobów osobistych i ich wykorzystania w kształtowaniu swojej drogi zawodowej,
2. kreowanie postaw aktywnych, przewyciężanie bierności, radzenie sobie w sytuacjach trudnych i stresowych,
3. kształcenie nawyków ciągłego uczenia się i zdobywania nowych doświadczeń,
4. kształtowanie postaw otwartości – autoprezentacji swojej wiedzy i potencjału osobowości,
5. kształtowanie nawyków planowania przyszłości, modelowania drogi zawodowej i konsekwentnego dążenia do celu,
6. kształtowanie wartości szacunku dla człowieka i jego pracy.

Cele związane z kształtowaniem umiejętności:

1. planowania przyszłości zawodowej,
2. organizowania działań swoich i zespołu,
3. prezentowania własnych poglądów, przekonań z poszanowaniem poglądów, przekonań innych,
4. przygotowania dokumentów związanych z pracą zawodową,
5. poszukiwania pracy, prezentowania się na rynku pracy,
6. uczenia się,
7. nawiązywania kontaktów,
8. przeprowadzania negocjacji,
9. planowania i organizowania własnej działalności gospodarczej.

Cele związane z wiedzą:

1. poznanie „świata zawodów”,
2. poznanie potencjalnych ścieżek edukacyjnych w wybranych zawodach,
3. poznanie zasad obowiązujących w kompletowaniu dokumentów związanych z pracą,
4. poznanie podstaw prawa pracy,
5. poznanie zasad tworzenia biznes-planu, tworzenia własnej działalności gospodarczej,
6. poznanie zasad rządzących rynkiem pracy,
7. poznanie sytuacji gospodarczej, społecznej na lokalnym rynku.

III. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla technikum

(Rozporządzenie MEN z dnia z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego zał. nr. 6)

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);
- 1.2 określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;
- 1.3 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.4 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.5 analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach ich uzyskiwania w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.2 analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.3 porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- 2.4 konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;
- 2.5 określa znaczenie i wskazuje możliwości realizacji różnych form aktywizacji zawodowej;
- 2.6 sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;
- 2.7 przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;
- 2.8 charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;
- 2.9 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;
- 3.2 określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;
- 3.3 analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;
- 3.4 wskazuje możliwości kontynuowania nauki.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 4.2 sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;
- 4.3 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

IV. Warunki i sposoby realizacji poszczególnych zajęć:

Doradztwo zawodowe w oddziałach klas Technikum jest realizowane:

- podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego i kształcenia zawodowego
- podczas godzin wychowawczych
- podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego wynikających z ramowych planów nauczania, które są prowadzone przez doradcę zawodowego w wyznaczonej liczbie godzin wynikającej z ramowych planów nauczania zgodnie z przewidzianymi treściami programowymi podczas doraźnych zastępstw
- podczas zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno- pedagogicznej
- podczas grupowych spotkań z zaproszonymi gośćmi
- podczas wycieczek zawodoznawczych
- podczas pracy indywidualnej – doradcy zawodowego.

V. Działania skierowane do uczniów:

1. Tematy zajęć grupowych prowadzonych przez szkolnego doradcę zawodowego (10 h- pięcioletni cykl kształcenia)

Lp.	Temat	Klasa
1.	Moje predyspozycje zawodowe (DZ 1.4,1.5)	I
2.	Kompetencje miękkie- czyli co pracodawcy cenią najbardziej?(DZ 1.5)	I
3.	Kwalifikacje a kompetencje zawodowe – jakie mają znaczenie? (DZ1.5)	II
4.	Wpływ rynku pracy na planowanie kariery (DZ 2.1)	II
5.	Poznanie własnych zasobów. Określenie własnego systemu wartości związanych z pracą i etyką zawodową (DZ 1.2)	III
6.	System kwalifikacji w Polsce i UE, czyli nowe wyzwania edukacyjne (DZ3.2)	III
7.	Uczenie się przez całe życie – moda czy konieczność w obecnych czasach (DZ 3.4)	IV
8.	Moja wizytówka zawodowa, czyli dokumenty aplikacyjne (DZ2.6).	IV
9.	Skuteczna autoprezentacja – sposobem na osiągnięcie celów zawodowych (DZ 1.1)	V
10.	Jak zostać przedsiębiorcą – mój biznesowy plan edukacyjno-zawodowy (DZ 4.2)	V

2. Tematy zajęć z zakresu doradztwa edukacyjno- zawodowego realizowanych na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych przez wychowawców klas i pedagogów szkolnych w ramach godzin wychowawczych:

Lp.	Temat	Klasa
1.	„Moje zainteresowania i uzdolnienia, ważne na drodze do kariery – dlaczego?” (DZ 1.5)	I
2.	Moje wartości i cele życiowe (DZ 1.6)	I
3.	Poznawanie siebie. Samoocena (DZ 1.1)	II
4.	Gospodarowanie czasem – plan dnia ucznia (DZ4.1)	II
5.	Wybór zawodu – świadomy czy przypadkowy? (DZ4.2).	III
6.	Żeby pytać o drogę, trzeba wiedzieć dokąd chcę iść – planuję rozwój edukacyjno-zawodowy (DZ4.1)	III
7.	Razem czy osobno – współdziałanie i współpraca a moja praca (DZ 1.1)	IV
8.	Sztuka rozwiązywania problemów i radzenie sobie ze stresem (DZ 1.3)	IV
9.	Organizacja pracy umysłowej w przygotowaniu się do egzaminów (DZ4.1)	V
10.	Egzaminy zewnętrzne – procedury. Rekrutacja na uczelnie wyższe (DZ4.1, DZ 4.3)	V

3. Zajęcia realizowane przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów

(*nauczyciel przy temacie powiązany z doradztwem zawodowym w rozkładzie materiału w dzienniku wpisuje DZ)

l.p.	Przedmiot	Tematyka/zagadnienia	Klasa	Kto realizuje
1.	Język polski	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiedź językowa, - pisanie, redagowanie tekstów szczególnie dotyczących pracy zawodowej - Kim jest Józio? W niewoli formy. ("Ferdynand" W. Gombrowicz) -Maciej Boryna archetypem chłopca. („Chłopi" W. Reymont) - Wszyscy mówią o Wokulskim.(„Lalka" B. Prus) - Wokulski - romantyk w kapeluszu pozytywisty - Dzieje Jacka Soplicy („Pan Tadeusz" A. Mickiewicz) - Filozofia Jana z Czarnolasu. Pieśni Jana Kochanowskiego - Koncepcja świata i człowieka w filozofii renesansu - czym charakteryzuje się język reklamy? – ćwiczenia maturalne - streszczenie – ćwiczenia językowe	uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot	nauczyciele języka polskiego
2.	Język angielski	<ul style="list-style-type: none"> - wyrażanie zamierzeń i planów zawodowych na przyszłość, - cechy charakteru, predyspozycje, - opis zaplanowanych czynności na przyszłość, - współczesny rynek pracy, - poszukiwanie pracy, przeglądanie ofert pracy, rozumienie treści ogłoszeń o pracę, - sporządzenie życiorysu i podania o pracę/listu motywacyjnego, - poznanie popularnych zawodów i związanych z nimi czynności, - poznanie warunków pracy i zatrudnienia, - poznanie słownictwa związanego ze światem zawodów i zatrudnieniem, - role społeczne, - zawody, zawody przyszłości - zawody, przymiotniki opisujące pracę, w poszukiwaniu pracy	uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot	nauczyciele języka angielskiego

		- praca i pieniądze, pracownicy, w pracy, urlopy i zwolnienia, Bezrobocie		
3.	Język niemiecki	- wyrażanie zamierzeń i planów zawodowych na przyszłość, - poszukiwanie pracy, przeglądanie ofert pracy, - rozumienie treści ogłoszeń o pracę, - poznanie popularnych zawodów i związanych z nimi czynności, - poznanie słownictwa związanego ze światem zawodów i zatrudnieniem, - najskuteczniejsze metody poszukiwania pracy, - rozmowa z potencjalnym pracodawcą, - cechy potrzebne do wykonywania niektórych zawodów, - praca wakacyjna - życiorys i list motywacyjny	uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot	nauczyciele języka niemieckiego
4.	Zajęcia rewalidacyjne	- skuteczne sposoby poszukiwania pracy. - wizja mojej przyszłości. - preorientacja zawodowa- wyjście do banku (zapoznanie się z pracą), wyjście na pocztę	uczniowie posiadający orzeczenie PPP o potrzebie kształcenia specjalnego	pedagog/psycholog

5.	Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> - e-usługi i ich rozwój -korzystanie z e-zasobów i współpraca zdalna - współdziałanie przy tworzeniu dokumentów - relacyjne bazy danych - nowoczesne technologie w służbie człowiekowi - projekt zespołowy - wykorzystanie nowoczesnych technik informacyjnych do tworzenia wizji przyszłego życia zawodowego, - przygotowanie dokumentów aplikacyjnych, - przygotowanie dokumentacji seryjnej, - tworzeni bazy danych, - wyszukiwanie w sieci Internet informacji dotyczących pracy i edukacji, - korzystanie z usług internetowych. - szukanie pracy w Internecie - systemy informatyczne w firmie 	uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot	nauczyciele informatyki
----	-------------	--	--	-------------------------

6.	Podstawy przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> - cechy człowieka o postawie przedsiębiorczej, - rola umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, - dostrzeganie znaczenia przedsiębiorczości, w tym innowacyjności i kreatywności w życiu osobistym i rozwoju społeczno-gospodarczym, - motywy aktywności zawodowej człowieka, - uczenie się przez całe życie, - metody poszukiwania pracy, - kompetencje i możliwości zdobycia doświadczenia zawodowego, - dokumenty aplikacyjne dotyczące konkretnej oferty pracy, - przygotowanie się do rozmowy kwalifikacyjnej, - formy zatrudnienia i rodzaje umów o pracę, - sposoby rozwiązywania stosunku pracy, - prawa i obowiązki pracownika, - przedsiębiorstwo w gospodarce rynkowej (podejmowanie, prowadzenie działalności gospodarczej etc.). 	uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot	nauczyciele podstaw przedsiębiorczości
7.	Historia	<ul style="list-style-type: none"> -Wojny w świecie greckim -Przemiany społeczno-gospodarcze na ziemiach polskich w XII -XIII w. -Nowe perspektywy odrodzenia. -Wojny Rzeczypospolitej w 1 poł. XVII w. -Postęp techniczny i przemiany gospodarcze w XVIII stuleciu. -Próby reformy i I rozbiór Rzeczypospolitej. 	uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot	nauczyciele historii

8.	Wiedza o społeczeństwie	<ul style="list-style-type: none"> -Obywatel i obywatelstwo. -Organizacje pozarządowe. -Problemy życia społecznego w Polsce. -Społeczeństwo obywatelskie. -Edukacja w XXI w. -Zmiana społeczna. -Komunikacja interpersonalna. -Struktura społeczna -Przemiany społeczne w Polsce. -ONZ -Międzynarodowy system bezpieczeństwa . -Integracja europejska po II wojnie światowej. -Jak funkcjonuje UE? -Polska w UE. -Czym są prawa człowieka? -Ochrona praw człowieka w Polsce. -Światowy i europejski system ochrony praw człowieka. -Spółdzielczość i organizacje zawodowe. 	uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot	nauczyciele wiedzy o społeczeństwie
9.	Religia	<ul style="list-style-type: none"> -wybór dalszej ścieżki życiowej zgodnie z posiadanymi zasobami - odpowiedzialność za swoje życie w kontekście pracy i życia w społeczeństwie - brak przypadkowości w planie na życie człowieka - wpływ wyboru zawodu na życie rodzinne - wartość ludzkiej pracy – wartość człowieka - prawa i obowiązki pracownika – chrześcijanina - system wartości związanych z pracą i etyką zawodową - powołanie do stanu zakonnego lub kapłańskiego jako jedna z możliwości wyboru drogi życiowej - powołanie do małżeństwa jako służby dla innych - dobro wspólnie i prawa człowieka 	uczniowie, którzy uczestniczą w zajęciach	nauczyciele religii
10.	Wychowanie do życia w rodzinie	- zna i rozumie konstytucyjnie chronione wartości związane z funkcjonowaniem jednostki w społeczeństwie: małżeństwo,	uczniowie, którzy	nauczyciele prowadzący zajęcia

		<p>rodzina, macierzyństwo, rodzicielstwo,</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie, jakie znaczenie ma zawarcie małżeństwa i jego trwałość dla rozwoju społeczeństwa, - rozumie i akceptuje kryteria dojrzałości biologicznej, psychicznej i społecznej, - rozumie, jak budowane są relacje międzyosobowe, wyjaśnia ich znaczenie w rozwoju społeczno-emocjonalnym, w tym: istota koleżeństwa i przyjaźni, sympatie młodzieńcze, pierwsze fascynacje, zakochanie, miłość, wzajemny szacunek, udzielanie sobie pomocy, współpraca, empatia, - potrafi komunikować swoje uczucia i budować prawidłowe relacje w rodzinie i grupie społecznej, - jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie - pogłębianie wiedzy związanej z funkcjami rodziny, miłością, przyjaźnią, pełnieniem ról małżeńskich i rodzicielskich, seksualnością człowieka i prokreacją - umiejętność podejmowania odpowiedzialnych decyzji dotyczących wyboru drogi życiowej, małżeństwa i rodziny - uzyskanie lepszego rozumienia siebie i najbliższego otoczenia - umiejętność poszukiwania i udzielania odpowiedzi na pytania: Kim jest człowiek? Jakie są jego cele i zadania życiowe? Jaki jest sens życia? 	uczestniczą w zajęciach	w ramach wychowania do życia w rodzinie
		-		
11	Przedmioty zawodowe technik grafiki i poligrafii	- źródła pozyskiwania bitmapowych materiałów cyfrowych gromadzenie materiałów graficznych do wykonania projektu	uczniowie wszystkich	

	cyfrowej	<p>plakatu bitmapowego</p> <ul style="list-style-type: none"> - gromadzenie materiałów graficznych do wykonania projektu ilustracji bitmapowej -gromadzenie materiałów graficznych do wykonania projektu ulotki reklamowej -źródła pozyskiwania materiałów graficznych do wykonania publikacji akcydensów -zasady wykonywania szkiców wydawniczych akcydensów - składanie tekstów gładkich - projekt uczniowski -zasady składu tekstów utrudnionych – wzory -ustalenie parametrów technologicznych oraz planowanie procesu wytworzenia projektu wizytówki -ćwiczenia doskonalące w stosowaniu zasad składu tekstów utrudnionych - produktowy katalog firmowy -gromadzenie materiałów graficznych do projektu ulotki dwustronnej -obieg dokumentacji technicznej w drukarni - rola i możliwości techniczne programów komputerowych wspomagających procesy w przygotowalni poligraficznej -planowanie nakładu. Obliczanie zużycia materiału. -konserwacja maszyn i urządzeń poligraficznych -jak założyć agencję reklamową? - rola i możliwości techniczne programów komputerowych wspomagających procesy w przygotowalni poligraficznej - perspektywy współczesnego rozwoju przemysłu poligraficznego -grafik 3D- zawód przyszłości -dobieranie maszyn cyfrowych do potrzeb klienta - wykorzystanie grafiki komputerowej w życiu codziennym - analiza wykorzystania programów komputerowych w zawodzie technik grafiki i poligrafii cyfrowej - prezentacja swoich projektów w pracy grafika komputerowego 	klas, w których nauczany jest przedmiot	
--	----------	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - skuteczna organizacja czasu pracy w zawodzie grafika Komputerowego - prowadzenie działalności gospodarczej w zawodzie grafika Komputerowego 		
12	Przedmioty zawodowe technik ekonomista	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoczęcie działalności gospodarczej - zakładanie przedsiębiorstwa - wykorzystanie nowoczesnych technik informacyjnych do prowadzenia działalności gospodarczej - rejestracja działalności - bezrobocie i rynek pracy - potrzeby człowieka i środki ich zaspakajania - funkcjonowanie na rynku pracy jako pracownik, przedsiębiorca i pracodawca, - analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy, - symuluje zakładanie działalności gospodarczej - biznesplan - plan marketingowy przedsiębiorstwa - formy zatrudnienia i rodzaje umów o pracę, - sporządzanie rachunków z tytułu umów zlecenie i o dzieło - wynagrodzenie za pracę - komunikacja interpersonalna - ubezpieczenia społeczne, - uczenie się przez całe życie i dalsze kształcenie – studia (uczelnie, kierunki, nabór, kształcenie za granicą). - sposoby rozwiązywania stosunku pracy, - wymagania, umiejętności, cechy osobowości, stawiane w uczonym zawodzie, - dostrzeganie znaczenia przedsiębiorczości, w tym innowacyjności i kreatywności w życiu osobistym i rozwoju społeczno-gospodarczym, - analizuje prawo pracy, 	uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot	

		<ul style="list-style-type: none"> -prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy, - rozliczenia z bankami - rozliczenia podatkowe przedsiębiorstw - wprowadzenie do gospodarki magazynowej - pojęcie i klasyfikacja dokumentów magazynowych - komórki organizacyjne odpowiedzialne za sporządzanie dokumentów magazynowych - dokumentacja sprzedaży w obrocie krajowym - charakterystyka i zasady sporządzania dokumentów związanych z procesem - sprzedaży obrocie zagranicznym - dokumentacja operacji bankowych - dokumenty związane z procesem sprzedaży - formy rozliczeń z kontrahentami w procesie sprzedaży - formy rozliczeń gotówkowych. Dokumentacja kasowa - formy rozliczeń bezgotówkowych. Polecenie przelewu, czek rozrachunkowy - rozliczenia z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych 		
13	Geografia	<ul style="list-style-type: none"> - struktura zawodowa ludności świata i Polski, zmiany na rynku pracy, aktywność zawodowa ludności i bezrobocie, zmiany zatrudnienia w sektorach gospodarki narodowej i ich związek z rozwojem gospodarczym państwa - ewolucja umiejętności i kwalifikacji pracowniczych 	uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot	nauczyciele geografii

		<p>w zmieniającym się przemyśle na świecie i w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> - predyspozycje zawodowe potrzebne w branży usługowej, takiej jak: transport, turystyka, handel, usługi nowoczesne , działania dla ochrony środowiska - pracownik Europejczyk, prawa 3 wolności w UE 		
14.	Biologia	<ul style="list-style-type: none"> - zasady bhp w pracowni biologicznej i pierwsza pomoc - znaczenie nauk biologicznych - obserwacje biologiczne - znaczenie wody dla organizmów -zasady racjonalnego odżywiania - choroby układu krążenia , ruchu - umiejętność udzielania I pomocy przedmedycznej (ratownictwo medyczne), - prawidłowe żywienie (dietetyka), - zastosowanie genetyki i techniki inżynierii genetycznej (biotechnologia) - higiena wypoczynku, -eliminacja stresu, -doping i jego skutki, rodzaje osobowości (wspólnie z wychowaniem fizycznym - edukacja zdrowotna), - cechy potrzebne wykonywania niektórych zawodów (np.: laborant, genetyk, psycholog), - choroby zawodowe. 	uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot	nauczyciele biologii
15.	Chemia	<ul style="list-style-type: none"> -zasady bhp w pracowni chemicznej (laborant), - I pomoc w przypadku poparzeń środkami chemicznymi oraz zatrucia środkami chemicznymi (ratownictwo medyczne), -właściwości chemiczne i fizyczne wybranych pierwiastków i ich związków - zastosowanie wybranych związków chemicznych w różnych gałęziach przemysłu, - proces produkcji niektórych substancji ze wskazaniem zawodu. 	uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot	nauczyciele chemii
16.	Fizyka	<ul style="list-style-type: none"> - omówienie zawodów budowlanych, mechanicznych – przy 	uczniowie	nauczyciele fizyki

		<p>omawianiu tematów z działu mechanika.</p> <ul style="list-style-type: none"> - omówienie zawodów związanych z nadawaniem i odbiorem dźwięku, muzyki oraz przekazywanie wiedzy o szkodliwości hałasu – przy omawianiu tematów z akustyki. – omówienie zawodów elektryka, energetyka, robotyka, automatyka – podczas omawiania tematów z działu elektryczność, magnetyzm - wskazywanie zawodów w oparciu o współczesne odkrycia: elementy astronomii i kosmologii, - poznanie popularnych dzisiaj zawodów i związanych z nimi czynności na podstawie fizyki: mechatronika, cybernetyka, mechanika itp. - poznanie procesów (technologii) związanych ze światem zawodów i zatrudnieniem, - cechy potrzebne do wykonywania niektórych zawodów (np.: technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, technik informatyk), - zagrożenia wynikające z użytkowania energii elektrycznej w niektórych zawodach. 	wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot	
17	Matematyka	<ul style="list-style-type: none"> -procenty, punkty procentowe -zastosowanie wiadomości o funkcjach do opisywania, interpretowania i przetwarzania informacji wyrażonych w postaci wykresu funkcji -funkcja kwadratowa – rozwiązywanie zadań z treścią 	uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot	nauczyciele matematyki
18	Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> - normy aktywności fizycznej w zależności od charakteru pracy zawodowej -samobadanie i samokontrola -błędy w przyjmowanej postawie ciała podczas wykonywanych czynności. -odpowiedzialność za zdrowie własne i innych ludzi. -charakterystyka współczesnych chorób cywilizacyjnych. 	uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot	nauczyciele wychowania fizycznego

		-normy aktywności fizycznej dla młodzieży.		
19	Edukacja dla bezpieczeństwa	- szanowanie praw człowieka - kształtowanie postawy gotowości do niesienia pomocy potrzebującym - przybliżenie specyfiki pracy ratownika medycznego, żołnierza, strażaka - pierwsza pomoc	uczniowie wszystkich klas, w których nauczany jest przedmiot	nauczyciel EDB

4. Działania skierowane do rodziców:

Lp.	Tematyka/działanie	Metody/formy	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
1.	Promowanie szkoły i kierunków kształcenia	spotkania z rodzicami uczniów szkół podstawowych	Dyrekcja, doradca zawodowy, pedagog szkolny, nauczyciele	cały rok szkolny
2.	Indywidualne konsultacje informacyjno-doradcze dla rodziców z doradcą zawodowym w szkole	spotkania z rodzicami/ kontakty telefoniczne	Dyrekcja, doradca zawodowy	cały rok szkolny
3.	Gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjno- zawodowych,	informacje zamieszczane na stronie internetowej szkoły	doradca zawodowy	cały rok szkolny
4.	Szkolenie dla rodziców z zakresu efektywnego uczenia się	przesłanie materiałów on-line	doradca zawodowy	IX-X.2024
5.	Prelekcje dla rodziców dotyczące doradztwa edukacyjno-zawodowego	spotkania indywidualne po/na wywiadówkach lub materiały on-line	doradca zawodowy	na bieżąco cały rok

5. Działania skierowane do nauczycieli:

Lp.	Tematyka/działanie	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
1.	Uświadamianie nauczycielom konieczności realizowania programu WSDZ na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego i zawodowego.	Dyrekcja, doradca zawodowy	na bieżąco cały rok
2.	Tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą w ramach spotkań z wychowawcami	doradca zawodowy	na bieżąco w trakcie roku szkolnego, odpowiednio do potrzeb zgłaszanych przez nauczycieli- wychowawców
3.	Udostępnianie informacji, scenariuszy z zakresu doradztwa zawodowego do realizacji zajęć z uczniami	doradca zawodowy	na bieżąco, odpowiednio do zgłaszanych potrzeb

VI. Harmonogram działań edukacyjno- zawodowych podjętych w ramach realizacji założeń Wewnętrzny Systemu Doradztwa Zawodowego

Lp.	Zadania i formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Terminy
1.	Opracowanie programu realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2024/2025	Zespół ds. Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego	wrzesień 2024
2.	Zapoznanie nauczycieli z planem realizacji WSDZ i programem realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023	doradca zawodowy, dyrektor szkoły	wrzesień 2024
3.	Realizacja tematyki związanej z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowania kształcenia i kariery zawodowej, związanej z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, z doradztwa zawodowego na lekcjach wychowawczych (zgodnie z planem wychowawczym klasy)	pedagog/psycholog szkolny, wychowawcy klas	na bieżąco cały rok
4.	Realizacja zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowania kształcenia i kariery zawodowej, zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, doradztwa zawodowego – poradnictwo indywidualne	doradca zawodowy, pedagog, psycholog, wychowawcy klas	na bieżąco cały rok
5.	Realizacja tematyki związanej z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowania kształcenia i kariery zawodowej, związanej z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, z doradztwa zawodowego na lekcjach przedmiotowych (zgodnie z programem nauczania)	nauczyciele poszczególnych przedmiotów	na bieżąco cały rok
6.	Badanie indywidualnych możliwości psychofizycznych uczniów (typy inteligencji, uzdolnienia i umiejętności, indywidualny model uczenia się)	doradca zawodowy, pedagog/psycholog szkolny,	na bieżąco cały rok

7.	Indywidualna praca z rodzicami uczniów z ograniczeniami w wyborze kierunku kształcenia i zawodu	doradca zawodowy, pedagog/psycholog szkolny, wychowawcy	na bieżąco cały rok
8.	Organizowanie dla uczniów spotkań z absolwentami szkoły, przedstawicielami ciekawych zawodów	nauczyciele, doradca zawodowy, pedagog/psycholog szkolny, bibliotekarze, nauczyciele przedmiotów zawodowych	na bieżąco cały rok
9.	Organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji zewnętrznych (np. stowarzyszeń, firm, pracodawców)	nauczyciele, doradca zawodowy, pedagog/psycholog szkolny, bibliotekarz	na bieżąco cały rok
10.	Organizowanie wizyt, wycieczek przedmiotowych do instytucji zewnętrznych	nauczyciele, doradca zawodowy, pedagog/psycholog szkolny	na bieżąco cały rok
11.	Organizacja praktyk zawodowych u pracodawców w zawodach, w których kształci szkoła	kierownik kształcenia praktycznego	na bieżąco cały rok
12.	Śledzenie losów absolwentów	wychowawcy	na bieżąco cały rok
13.	Udział w projekcie: „Nowoczesna edukacja zawodowa drogą do sukcesu” – prowadzenie indywidualnych zajęć z doradztwa zawodowego oraz udział w kursach i szkoleniach zawodowych.	doradca zawodowy, pedagog	na bieżąco cały rok
14.	Konsultacje indywidualnych przypadków, wymiana informacji o uczniach w zakresie ich predyspozycji edukacyjno-zawodowych	doradca zawodowy, pedagog/psycholog szkolny, nauczyciele	na bieżąco cały rok

15.	Śledzenie zmian dotyczących poradnictwa edukacyjno-zawodowego	doradca zawodowy,	na bieżąco cały rok
16.	Ewaluacja działań, przedstawienie sprawozdania z realizacji działań	doradca zawodowy,	czerwiec 2025

		pedagog/psycholog szkolny, nauczyciele, dyrekcja	
17.	Ewaluacja działań, przedstawienie sprawozdania z realizacji działań	doradca zawodowy	czerwiec 2025

VII. Współrealizatorzy programu:

- Pedagog/psycholog szkolny w ramach godzin wychowawczych, doraźnych zastępstw, zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu (zajęcia grupowe) oraz rozmów doradczych (zajęcia indywidualne). Zajęcia dotyczą m.in.: świadomego wyboru zawodu, technik uczenia się, radzenia sobie ze stresem.
- Biblioteka szkolna - uczniowie mają możliwość korzystania z zasobów biblioteki szkolnej oraz wiedzy i doświadczenia nauczycieli bibliotekarzy. Nauczyciel bibliotekarz współpracuje z instytucjami zewnętrznymi m.in.: Biblioteka Pedagogiczna, Biblioteka Miejska.
- Wychowawcy klas prowadząc zajęcia związane z przygotowaniem młodzieży do podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych oraz planowania kariery zawodowej w ramach godzin wychowawczych oraz rozmów indywidualnych, realizując program wychowawczy klasy oraz program realizacji doradztwa zawodowego.
- Zespoły wychowawcze. Działania w ramach zespołów: planowanie i koordynowanie oraz udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w ramach zintegrowanych działań, zaplanowanie działań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego i sposobu ich realizacji.
- Nauczyciele opiekunowie kółek zainteresowań prowadząc zajęcia rozwijające zainteresowania i pasje uczniów. Współpracują również z instytucjami zewnętrznymi.
- Opiekun samorządu uczniowskiego zapewniając warunki organizacyjne dla samorządowej działalności młodzieży, udzielając pomocy w realizacji zadań samorządu, współpracując z instytucjami zewnętrznymi.
- Samorząd uczniowski realizując zadania w imieniu społeczności szkolnej.

- Rodzice uczniów współpracując w realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, planu realizacji doradztwa zawodowego.
- Dyrekcja szkoły tworząc warunki do pracy, umożliwiając organizację spotkań z rodzicami, studentami, przedstawicielami wyższych uczelni, przedstawicielami lokalnej społeczności.
- Wszyscy nauczyciele w ramach poszczególnych przedmiotów realizując podstawę programową i program nauczania. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna, której udzielają nauczyciele uczniom polega m.in. na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia w celu wspierania potencjału rozwojowego ucznia i stwarzania warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu szkoły i placówki oraz środowisku społecznym. Nauczyciele realizują działania w ramach doradztwa zawodowego. Do zadań nauczycieli należy m.in. wspomaganie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych, określenie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów. Każdy nauczyciel udostępnia uczniom informacje edukacyjno-zawodowe oraz omawia zawody związane z daną dziedziną i realizowanymi hasłami programu nauczania. Nauczyciele realizują działania wynikające z programu realizacji doradztwa zawodowego. Nauczyciele współpracują z przedstawicielami instytucji zewnętrznych. Pomoc jest świadczona poprzez udzielanie porad zawodowych, wskazówek, instrukcji, informacji zawodowej oraz poprzez wszelkie długotrwałe, świadome i celowe działania wychowawcze pobudzające do rozwoju w kierunku dokonania trafnego wyboru, poznania, edukacji i w przyszłości wykonywania zawodu.

VII. Podmioty współpracujące ze szkołą przy realizacji działań:

- Pracodawcy u których uczniowie odbywają praktykę zawodową i zajęcia praktyczne
- Kuratorium Oświaty
- Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie
- Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie
- Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe
- KOWEZ i U w Warszawie
- Powiatowym Urzędem Pracy w Warszawie
- Cechami Rzemiosł oraz pracodawcami

- Powiatowym Centrum Kształcenia Praktycznego w Warszawie
- Uczelniami wyższymi, m.in. Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Warszawie
- Młodzieżowe Centrum Kariery i Punktem Pośrednictwa Pracy OHP w Warszawie
- Komenda Miejska Policji
- Organizacjami pozarządowymi w Warszawie, m.in. Stowarzyszenie dla Rodzin- projekt Wsparcie w Starcie; LSW, Fundacja Manzana, itp.
- Inne osoby i instytucje wspierające działalność szkoły.

IX. EFEKTY

1. Swobodne korzystanie przez uczniów z oferty proponowanej na rynku pracy.
2. Świadome, adekwatne do aktualnych realiów planowanie przez uczniów ścieżki zawodowej.
3. Aktywne uczestnictwo rodziców w planowaniu przez ich dzieci kariery zawodowej.
4. Dopasowanie oczekiwań zawodowych uczniów i ich rodziców do potrzeb rynku pracy.
5. Aktywna współpraca między szkołami, instytucjami, zakładami pracy w realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego.
6. Umiejętność perspektywicznego przewidywania rozwoju wybranej przez ucznia ścieżki zawodowej.
- 7.

IX. Monitoring i sposoby ewaluacji programu:

- obserwacja zachowań uczniów
- zbieranie informacji o losach absolwentów
- analiza dokumentacji z przeprowadzonych zajęć doradczych
- ankiety przeprowadzone wśród uczniów.